Boerové a Angličané.

Román z předposlední války Transvaalské v Jižní Africe od Rider Haggarda

Zde a onde kleslo některé z ubohých zvířat a musilo býti krutě bičováno, aby povstalo. Jednou se vůz převrhl a jindy zase málem by se byl sřítil do propasti.

Tak dařilo se našim cestujícím až do dvou hodin po půlnoci, kdy Johny dospěl k náhledu, že vysílená zvířata nemůže hnáti již ani krok dále.

Poněvadž šťastnou náhodou v dáli patnácti mil od Heidelbergu na lezli vodu, zastavil John a dal koně vypřáhnouti, aby se napojili a nakrmili. Jeden z nich se ihned položil aniž by se čeho dotekl; druhý žral leže a ostatní krmili se uspokojivě.

Smutně čekali cestující svítání denní. Monti na chvíli usnul, John ale se k tomu neodvážil. Pojedl kousek sušené zvěřiny a chleba, vypil něco kořalky s vodou; posadil se s puškou mezi kolony a čekal příchod jitra.

Konečně počal svítati. Mnohoslibná zář rozlila se na východním obzoru. Koně nakrmili ještě jednou. Byla to těžka výprava. Kůň, jenž nemohl žráti, nebyl patrně k tahu způsobilý. Musili přepřáhnouti zdravé koně podle sebe a nemocného koně pouze v zadu k vozu přivázati.

Kolem jednácté hodiny dojeli k hostinci, jenž byl při silnici asi dvacet mil před Pretorií. Dům byl úplně prázdný. Hospodařilo v něm pouze několik koček a pes. Patrně utekli obyvatelé před Boery.

Zde zastavil John a nakrmil koně z poslední zásoby. Jeli dále. Cesta byla hrozná a mimo to věděl John, že krajina tato musí býti poseta Boery. Šťastnou náhodou nepotkali se žádnými.

Čtyři hodiny potřebovali, aby oněch dvacet mil urazili. Nežli však dojeli k soutěžce, která vede do Pretorie, nelezli čerstvé stopy po Boerech a zahlédli dva Boery na koních, kteří s vršku, asi šest set kroků od nich vzdáleného, směrem k nim jeli. Najednou se jaksi rozmysleli a sestoupili s koní.

Mezi tím, co uvažoval, jak budou si počínati Boerové, zahlédl, že na místě, kde stáli, zvedly se obláčky prachu. Na to zaznělo patrné syčení kule, jež letěla přes hlavu jeho. Druhá padla pod koně a zavrtala se hluboko do země. Boerové do nich střílели.

Nechtěl býti při tomto střeleckém cvičení dlouho tečem a proto spěšně hnal koně, až dostali se šťastně mezi skály. Odtud více nepřátel nespatřil.

Konečně vyjeli šťastně ze soutěžky a John spatřil nyní jedno z nejkrásnějších měst jihoafrických s červenými a bílými domy a kvetoucími růžovými křovími. Město rozkládalo se před ním v rovině, ozářeno zlatým světlem poledního slunce. Bohu za tento pohled děkoval se srdce. Věděl, že nyní je v bezpečí a nechal koně volně sestupovati.

Po jeho levici bylo viděti zajetí a polní baráky. Sto vozů a stanů bylo kolem seskupeno. Patrně bylo město prázdno a obyvatelé do tohoto tábora se odebrali. Když dospěl John asi půl míle před tábor, přijelo mu vstříc oddělení jízdy, za kterým následoval více lidí buď na koních nebo pěšky.

"Kdo zde?" zazněl hlas pravou angličanou.

"Dobrý přítel, který se velice těší, že vás vidí," odpovídal John tak jako by chtěl žertovati, neboť na to půdě a mezi těmito lidmi se mu ulehčilo.

XVI

Pretorie.

Již před vypuknutím nepřátelství nebyly pro Jess v Pretorii časy příliš šťastné. Většina lidí, kteří s velikým mravním namáháním a po nejtěžších vnitřních bojích nastoupili strmou cestu sebeobětování, musí poctíti, jak zpět jsou rváni. Tento stav následuje s takovou jistotou, jako že po noci je den.

Je něčím jiným, zříci se světla radosti, jež v plném lesku nám kynulo a zahřívajícími paprsky nás blažilo, je něčím jiným, žíti stále v noci. Nějakou mlí vzpřímuje nás upomínka vybledá. Kolem do kola jsme obklíčeni jakýmsi tichem jako též kým rubášem, skrze nějž neproniká žádný hlas k nám. Jsme sami, úplně sami, nevidíme a nejsme viděni, jsme z denního světla vyloučeni. Noc přirozená přichází pro všechny a v běhu nezadržitelném pohlcuje naděje i obavy na vždy a na věky. Do této noci snadno dovedeme se vypraviti, neboť poznáváme v ní všeobecný osud a skláníme se podruhou, jez všecho uhasíná. Země necítí bol, když loučí se od ní denní světlo — ona pouze usne.

Avšak Jess sama za živa se zahrabala a ona to učinila ze svobodné vůle a, což je přirozeno, nejednou toho želela.

Sebezapíravost jest andělem s přísnou tváří. Zápolíme-li s ním dlouho, mluví k nám mírná a oblažující slova, tak jako potěšují nás v noci vzcházející hvězdy, když jsme dlouho na ně čekali. Než to jest jedno z četných tajemství času, která jen tehdy jsou odhalována, když nadešla k tomu pravá chvíle; tato pro Jess stále ještě nepřicházela.

Na venek neprozrazovala tato dívka ani nejmenší známku zoufání a vášně, která ji u vnitru stravovala. Ovšem byla bleda a vždy nápadnou. Zpěvu zanechala docela.

A tak nebohé dívce plíživě a smutně minul týden po týdnu. Činila co činili všichni lidé v Pretorii: jedla, pila, jezdila a do společnosti chodila, až konečně pomýšlela na cestu k domovu, aby snad hostitelům nepřipadla za břemeno. A přece chvěla se v duchu a v moditbě "a neuveď nás v pokušení" před návratem domů.

O tom co dálo se v Mooifontanu neměla téměř žádných zpráv. Strýc psal jí jednou nebo dvakráte, Bessie psala častěji. Dopisy sestry byly plny narážek na kapitána a na všecko, co dělal. To však bylo také vše, co se dovídala. A právě toto mlčení při jejím pozorovacím nadání povídalo jí více, nežli psaná slova. Proč pak byla sestra její tak zdrželivou? Bezpochyby, že ještě nenastalo rozhodnutí. Pak zmocňovala se jí myšlénka, jaký že význam toto vše pro ni má. Nejednou upadala v zoufání, jež každého pozorovatele bylo by hluboce dojalo.

Tak minul čas, až blížily se vánocům. Jess po srdečném naléhání vyhověla přání hositelů a přislíbila, že tu přes vánoce ještě zůstane a teprvé k novému roku že se navrátí na farmu. V městě mluvilo se velmi mnoho o Boerech. Jess však byla příliš zaměstnána svými vlastními záležitostmi a dále toho, co kolem se dělo si nevšímala. Ostatně nebylo veřejné mínění v Pretorii hned příliš rozčíleno, poněvadž tam na hrozby Boerů již uvykli. Obyčejně se ukazovalo, že poplach jejich nebyl ničím jiným nežli bublinami.

Ale najednou, bylo to ráno dne osmnáctého prosince, rozšířilo se zpráva, že země prohlášena za republiku. Město upadlo v poděšení. Mluvilo se o tom, že nutno usídliti se v táboře. A Jess, ačkoli si přála dostati se pryč, nemohla na cestu pomýšleti, nežli ne všeobecné rozechvění upokojí.

Potom o jeden nebo dva dny později, přišel plukovník Egerton, maje prapor 94. pluku pevně kolem těla připevněný, do Pretorie zpět. Líčil porážku u Spruitu a Jess byla tak ohromena, že ani neviděla ani neslyšela.

Na to byl zmatek stále větší. Prohlášeno stanná právo a roztroušeně stavěné město opuštěno, poněvadž nedalo se brániti,

Obyvatelům bylo poručeno, ubytovati se ne stanech na výšině nad městem, jež byla chráněna pevností.

Mladí i staří, nemocní a zdraví, něžné paní i malé dítky stísnily se tam pod širým nebem a proti žáru slunce bránili se pouze plátnem, vozy a baráky. Jess musila se svojí přítelkyní, její matkou a sestrou zdíleti jeden vůz a jen s tíží upravila si tam lůžko. Při hluku, jaký v táboře panoval, nebylo na spánek ani pomýšlení.

Kolem třetí hodiny odpolední, v den po první, strašlivé noci v táboře když přijela pošta do Pretorie, dostala Jess list od Bessie, obsahující zprávu o jejím zasnoubení s Johnem Jess vzala psaní a šla opodál ležení, směrem k návrší, s něhož bylo dáváno znamení. Zde byla chráněna před vyrušováním.

Nežli přečetla první stranu listu celou, již věděla, co bude následovati; stiskla pevně rty. Pak čtla celé psaní od počátku do konce, aniž by ve tváři její cíjaké jevilo se pohnutí, ačkoli každé slova lásky, jimiž list oplýval, jako žhavá jiskra padala do jejího nitra.

Konečně tedy k tomu došlo! Zprávu o tom čekala již dávno. Vždyť sama se pokoušela, aby tak se stalo, proč tedy všecko na světě, pociťovala sklamání? Naopak, měla se radovati nad štěstím sestry a ona skutečně v prvním okamžiku se radovala. Bylo jejím štěstím, když věděla, že sestra, kterou tak vřele milovalo je šťastnou.

A přece pocitovala proti Johnovi onen způsob hněvu, jaký chováme proti tomu, kdo nás nevědomky zasnoubil.

Proč bylo v jeho moci, aby ji tak zarmoutil? Vždy ještě doufala, že bude Bessie šťasten, kojila se však zároveň nadějí, že hnusní Boerové Pretorii zaberou, ji zastřelí nebo jinak z tohoto světa odklidí.

Neměla odvahy dále žíti. Veškerá záře slunce prchla s jejího obzoru Co má si počíti? Má se za někoho provdati a tím se zaměstnávati, aby děti pod jejím dozorem rostly? To byla by pro ni fysickou nemožností. Ne, nikoli, půjde do Evropy, vrhne se do proud života, bude bojovati o existenci a pokusí se, aby si mezi lidmi nějakého místa vydobyla.

Schopnosti k tomu měla a byla si toho vědoma. A nyní, kdy vypuzena byla z náruče vášně, měla ještě více vyhlídek na výsledek, neboť úspěch patří lhostejným, klidným, neboť oni jsou také silni.

Po sňatku Bessie s Johnem nechtěla zůstati na farmě. Na tom byla pevně ustanovena. Ano, pomýšlela, jak by to zařídila, aby tam nemusila již ani před svatbou. Nechtěla ho více spatřiti, nikdy více! Ach, kéž ho vůbec nikdy neviděla!

Tímto předsevzetím stala se Jess klidnější. Chystala se k návratu do hlučného táboru. Poněvadž se jí jednalo o to, aby co možno dlouho zůstala o samote, učinila si zacházku po silnici k Heidlbergu.

Šla asi deset minut a spatřila vůz, jenž zdál se jí povědomý. Napřed byli zapřaženi tři koně a v zadu jeden přivázán. I ti zdáli se jí známí. Mnoho lidí živě hovořících obklíčilo vůz. Zůstal státi, až tento průvod ji mine.

Najednou shledala, že uprostřed četných mužů jde John a poznala i Zulukafra Monti, jenž seděl na kozlíku.

Muž, o němž nyní si slibovala, že nikdy více ho nespatří, byl zde! Jeho pohled rval jí z těla všecku sílu a ona málem by se byla skácela k zemi. Jeho náhlé objevení bylo skoro důkazem, jak je slabá, aby proti osudu se bránila. Cítala v tomto okamžiku, že nemůže si pomoci, tušila, že je nástrojem v ruce jakési vyšší mocnosti, jejíž sílu ona sama svojí vášnivostí dovršovala a pro níž její osud byl významu docela nepatrného.

Nauka tato byla nebezpečná a nedostávalo se jí důkazů; však okolnosti propůjčovaly jí záři jakéhosi opárvnění. A vskutku prohraničuí čára mezi osudem a svobodnou vůlí nikdy nebyla pevně stanovena, ani od samotného apoštola Pavla.

A proto měla snad Jess pravdu. Lidé neradi možnost toho připouštějí, přece však je otázka, zdali můžeme dosti vydatně postaviti svoji malou vůli proti síle všeobecného zákona.

Jess byla chytrou dívkou, však k tomu, aby věděla, kdy vésti má onu červenou čáru knihou svého života, bylo potřebí hlavy ještě moudřejší.

Vůz a zástup lidí přiblížili se dále Najednou pozvedl John oči a viděl, že patří na něj Jess oněma velikýma očima, jež zdály se býti zrcadlem její duše. Obeátila se, promluvil něco ke svým průvodcům a k Monti jenž jel dále, a s úsměvem na tváři z daleka podával Jess ruku.

"Jak se vám daří, Jess? tázal se "Konečně tedy sem vás nalezl a, Bohu díky, zdravou."

Ona chopila se jeho ruky a hlasem, jenz hněvem se téměř chvěl, odpovídala: "Proč pak jste přijel? Proč opustil jste Bessii a mého strýce?

"Přicházím. poněvadž jsem poslán, a také proto, že sám jsem si přál sem přijíti. Chtěl jsem vás odvézti domů, nežli Pretorie bude obležena."

"Musil jste býti šílen! Jak mohl jste doufati, že zpět se navrátíte? Nyní budeme zde uzavřeni oba."

"Ovšem, zdá se tak." Pak dodal veselejším hlasem: "Mohlo však býti ještě hůře."

"Nemyslím, že by něco mohlo býti horšího," odpovídala, dupnuvši o zemi, nyní ztratila rovnováhu, nemohla se přemoci a proud slz lil se jí z temných očí.

John byl mužem jednoduchého ducha a nikdy si nepomyslil, že by příčinou jejího zármutku mohlo něco jiného, nežli úzkost pad přítomným stavem a bázeň, že budou na neurčitou dobu v obleženém městě uzavřeni. Jinak ale přece cítil se nemile dotknuta tímto přijetím, jehož se mu dostalo po dlouhé a nebezpečné cestě; a nebylo možno mu toho zazlívati!

"Ale, Jess," pravil, "myslím, že byste se mnou měla mluviti poněkud vlídněji se zřetelem — se zřetelem ke všemu. Pojďte dále, neplačte, v Mooifodteinu je všecko dobře a já myslím, že se tam zase navrátíme. Měl jsem dosti práce, nežli jsem se sem dostal, ujišťuji vás."

Jess ihned přestala plakati a usmívala se. Slzy její schly jako vlaha letního deště.

"Jak jste se sem dostal?" tázal se "Vypravujte mi všecko, kapitáne Niel." Ochotně vyhověl jejímu přání.

"Jest od vás velmi hezké, že jste takovým způsobem za mne nasazoval vlastní život. Jenom tomu se divím, že nikdo z vás nepředvídá bezúčelnost tohoto pokusu. Budeme zde nyní oba uzavřeni a to je velice truchlivé tak pro Bessii tak i pro vás."

"Ach! Tedy jste slyšela již o našem zasnoubení?"

"Ano, před několika hodinami dostala jsem od Bessie list a ze srdce přeji vám oběma štěstí. Myslím, že dostanete nejsladší a nejmilejší ženu v Jižní Africe a Bessie zase muže, na kterého může býti hrda."

"Děkuji uctivě," řekl prostě; ano myslím také, že jsem nejšťastnějším člověkem."

"A nyní," pravila, "pojďme a ohledněme se po voze. Musíte si v tomto hrozném táboře nějaké místo zaopatřiti. Zajisté budete též unaven a hladov."

V několika minutách přiblížili se k vozu, s nímž Monti zůstal státi podle vozu Nevillova. První osobou, s kterou se zde potkal, byla sama paní Nevillová. Byla to dobrá, pečlivá paní, zvyklá na příkrosti života, tak že situací, ve které se nyní nalézala, nebyla vyražena z rovnováhy.

"Můj Bože, kapitán Niel!" zvolala, když jej Jess představila. "Jak musíte býti lstivým, kapitáne, že jste se sem těmi Boery dostal. Je podivuhodno, že vás nezastřelili anebo kyji do smrti neutloukli; jsou to divochové. Bohužel, neprospěje nám mnoho, že jste přišel, neboť nebudete moci Jess odvésti, pokud nás nezbaví obležení sir Colley. Jednou výhodou má však příchod váš přece. Jess bude moci nyní spáti ve vašem voze a vy vedle ve strážním stanu. Snad se to dobře nehodí, v těchto časech nelze však jinak. Jděte jen rychle ke gubernérovi a ten se bude těšiti, až vás uvidí. Před pěti minutach viděla jsem jej na druhém konci tábora. My mezi tím uvedeme vůz no pořádku."

Když John po půl hodině navrátil se od guvernéra, shledal ke svému potěšení, že vůz náležitě uspořádán a což bylo ještě příjemnějšího, že mu Jess upravila beefsteak, který mu předložila na malém stolku. Posadil se na polní židli a jedl s velikou chutí. Jess ma poslahovala a paní Nevillová kořenila jídlo hovorem.

"Právě mi Jess vypravovala," pravila paní Nevillová, "že hodláte pojati její sestru za manželku, přeji vám štěstí. V takovéto zemi rozhodně potřebuje muž ženu. Zde není to jako v Anglii, kde by si pět mužů mezi šesti zrovna tak ráda podřízli krk, jako by se ženili. Bessie jest hezké a dobré děvče, ač nedí tak chytrá jako Jess. Když jste zasnouben s Bessií, nemůže se nikdonad tím pozastavovati, pečujete-li tako o Jess. Můj muž ihned přijde a pomůže vám upraviti pro Jess ve voze lůžko. V našem voze jsme tak stísněni donromady, že jsem ráda, když zbavím se té milé dívky. Jísti však jak samo sebou se rozumí, budeme společně."

Jess mlčky naslouchala. Nemohla na tom trvati, aby nechali ji v přeplněném voze; mimo to trávila v něm již jednu noc a to jí dostačilo, aby toužila po změně. Chtěla se utéci k jeptiškám, avšak paní Nevillová myšlénku tuto hned odsoudila.

"Jeptisky!" pravila. "Nesmysl! Je-li zde váš švakr — alespoň jistě bude švakrem, neodpraví-li vás Boerové všecky na onen svět — aby se o vás staral, pak nemusíte pomýšleti na útočiště u jeptišek. Jedosti na tom, když ony o sebe musí se v těchto poměrech starati."

Co se Johna dotýče, ten pojídal beefsteak a neříkal nic. Zdálo se, že učiněná opatření podlala se jeho souhlasem.

XVII

Dne 12. února.

John brzy vpravil se do života v táboře u Pretorie, který pro toho, kdo mu poněkud uvykl, nebyl tak velice zlý a každým způsobem vynikal kouzlem novoty a původnosti.

Ačkoli byl John důstojníkem anglické armády, přece s ochotou vstoupil jako pouhý sergeant do řady dobrovolníků, t. zv. pretorijských karabiníků. Dostal k tomu svolení od nejvyššího velitele. Byl nužem přičinlivým a konal služby po celý den, někdy i v noci. Když se navrátil k vozu, u něhož spal, aby mohl v případu nebezpečí bájiti Jess, byla tato vždy ochotna ke všem pečím o jeho pohodlí a srdečně jej vždy pozdravila.

Během doby seznali, že bude lépe zaříditi svůj zvláštní stůl, nežli aby no zůstali s přáteli. A tak denně seděli podle sebe při snídani a obědě u malého stolku, jenž byl upraven z bedny a stál pod improvisovaným stanem. Poměry za kterých žili, byly vlastně trapné, nelá se však upírati, že v nich přece spočívalo jakési kouzlo. V první řadě byla Jess, když bříže bylo možno ji pozorovali, pro muze druhu Johnova nejpříjemnější společnicí, jakou vůbec mohl nalézti.

Pokračování.

Bestialnost.

Před několika týdny oznámil jistý cestující dopisovatel jednoho časopisu New Yorku, že v bavlnářských továrnách jihu dělníci a dělnice mrskám hon Tato zpráva vyvolala tehdá všeobecný rozruch, poněvadž byli jižní továrnici co bývalí otroháři a jejich formani co pohůnci. V jednom ohledu byla zpráva přehnanou, neboť tělesný trest udržel se až dosud jen v něco málo továrnách. Vzdor tomu že černoch na jihu stojí na velmi nízkém stupni, přece jest jich velmi, málo že by se nechali mrskati. Bohužel musí se ale konstatovati že továrně ve Fayeville, N. C., kde pracují výhradně černoši, hraje knuta hlavní úlohu. Majitelové továrny pocházejí ze severu a jejich společnost jest inkorporována v Jersey City. Též i superintendent továrny pochází ze severu, jest ale černoch. Týž oznámil tavánníkům že své soukmenovce zná a že jen karabáčem mohou býti k práci přidržováni. V továrně pracují ale většinou chlapci a dívky, které surový superintendent každodenně nemilosrdně mrská. Tato okolnost jest zdejším bělochům již dávno známá, avšak ni kdo nechce se černochů ujmouti.

Mary Leasová žáda o rozvod.

Mary Ellen Leasová, známá populistka, v poslední době republikánská agitátorka, řečnice a politikářka, takto manželka lékárníka Charles E. Lease ve Wichita, Kas., žaluje muže svého na rozvod, jak se ovšem od ženy podobného kalibru jinak očekávati nedá. Nebo dvěma panům nelze sloužit. Která žena věnuje se politice, spolkaření, řečnění a politické nebo spolkářské agitaci, ta nemůže se věnovati domácnosti, manželi a rodině. Manželé Leasovi žijí odloučeně od sebe již po tři roky a pí. Leasavá nalézá se přítomně v New Yorku, kdežto manžel její vede svůj obchod ve Wichita, Kas. Manželé Leasovi vzol se za sebe v roce 1873 a měli spolu čtyři dítky. Pan Lease nikdy nesouhlasil s politickými náhledy své ženy a to bývalo často příčinou i dosti prudkých výstupů, on často i před veřejností dosti bezohledně si ji dobíral a oni, jako obyčejně o protivných politikářích ostře vtipoval. Když pak před několika léty pí Leasová stala se populární v celé zemi, stal se manžel její "neznamým mužem famosní a populární ženy." A jak se samo sebou rozumí, pohlížela tato dáma na svého, muže, lekárnickými skleničkami a vonnými nebo nevonnými chemikaliemi se žalujícího a o čtyři dítky se starajícího muže ukrutně z vysoka, což ovšem mnoho lásky manželské onavzájem nevyvinovalo. Ačkoliv pí Leasová byla dosti prominentní v Kansas, opustila konečně z ohledů na své manželství Wichitu a odebrala se do New Yorku. Ona jest ženou v každém ohledu praktickou. Když na př. pokusili se zpravodajové ji interwievovati ohledně rozvodu, udvětila, že interviewovati bude se sama a podá veřejnosti svůj životopis sama, začež bude zaji tě dobře zaplacena. Kariéra této ženy jest velice zajímavou. Začala s ničím a z počátku živila sebe a dítky své pranim v cizích rodinách. Konečně počala čísti knihy poučné a knihy poučné a když pak dítky do školy choditi počaly, učila se od nich, snažíc se pochopiti vše, cokoliv se "ve" škole vyučovalo. I manžel její učil ji po večerách poněkud latině, leč nemůže se s ní mále Pí. Leasová držela svou první politickou řeč v roku 1888 v kampani dělnických Unii, kde nejen že překonala sama sebe, nýbrž rázem upoutala na se pozornost široké veřejnosti. Ona sama to neočekávala nebo dostala se na řečniště pouze proto, poněvadž náhodou jeden z oznámených řečníků se nedostavil. Po té připravovala se vždy k politickým řečem řádně. Praví se, že Leasová byla onou Nemesis, která strhla genialního senátora Johna Ingallse z jeho politické výše a žměla na tom více podílu než, kdokoliv jiný. Ona řečnila a podporovala předosmí léty prvního populistického kandidáta presidenství gen Whelera z Iowy, pak gov. Lewellinga z Kansasu, leč v poslední době zvártila se v "tvrdou" republikánku, bydlíc v New Yorku. Co příčiny k rozvodu udává nezaopatřování a nemanželské chování se jejího muže. Lease praví, že ať si žena jeho uvádí cokoliv se jí líbí, že něčeho vyvraceti nebude, protože jí rád, že se jí zbaví, leč dítky své si podrží.

Děsné neštěstí zvědavého lidu

Na ploché plechové střeše skláren firmy The Pacific Glass Works v San Francisco nahromadilo se na americké posvícení dne 29. list. asi 200 lidí povětšinou hochů od 10 do 15 roků, sledujících průběh hry v míči na přilehajícím poli, universitními studenty podniknuté. Pojednou střecha se prolomila a nešťastní diváci ocitli se na rozžhavených pecích skláren. Devatenáct hochů na místě zabito neb upáleno a asi 100 osob utrzilo hrozné popáleniny. Veškeré ambulance, patrolní vozy a drožky odvážely raněné a bolestí svíjející se obětí katastrofy; lékařů byl první chvíli citelný nedostatek. Později zemřelo několik osob v hospitalech.

Omladl. — "Jedna Dr. Kinga New Life Pills, užívána vždy na noc po jeden týden, pozvedla mne opět k novému životu," píše D. H. Turner z Dempseytown, Pa. Jsou ty nejlepší pro játra, žaludek, střeva a jsou čistě bylinné, které nikdy neselhou. Za 25c ve všech lékárnách.

W. S. CHMELIŘ

veřejný notář, pojišťující a pozemkový jednatel.

CRETE - NEB.

Ná na prodej majetky majetky v městě, jakož i pěkné farmy a pojišťuje u spolehlivých společností na nejnižší procenta

Máte-li dražbu

poraďte se a najměte si

W.T. Buchanana

Z CRETE, NEB.

On má v oboru tom 26 letou zkušenost a čítá liberální ceny.

V red. t. l. bude vám podáno zpráv o prázdných jeho dnech.

— DeWitt Little Early Risers jsou ty nejlepší pilulky pro játra. snadno se užívají a nikdy neselhou.

Severův Silitel Srdce jest připraven podle předpisu lékaře, který jím dosáhl velkých úspěchů ve všech chorobách srdce, ztučnění, zmožení a vyšlení, prudkém bušení a třesení. Cena $1.

— De Witts Witch Hazel Salve leč rychle nejhoršího popaleniny opařeniny a poranení, nezanechává po sobě žádných jizev. Též pose kaniny a pořezaniny léčí spolehlivě a může jí upotřebeno býti i při zlaté.

Trpíte hluchotou?

Každý druh nedoslýchavosti neb hluchoty lze naším novým vynálezem vyléčiti. Pouze hluchoněmi nejsou vyléčitelní. Hučení v uších přestane okamžitě. Popište váš případ. Prozkoumání a oznámení výsledku zdarma. Každý může se doma svými útratami vyléčiti. Dir. Dalton's Aural Clinic, 596 LaSalle Ave., Chicago, Ill.

VZNIK

souchotin podmíněn jest zárodky; tyto zárodky rychle zničí

SEVERŮV

Balsám pro Plíce

Síli vlákna plicní a vždy vyléčí kašel, nastuzení zaskrt, lehtání v krku i zánět.

25 a 50 ct.

Velmi cenným lékem na utišení horkosti, zmírnění bolestí a vrácení síly jest

SEVERŮV

Olej sv. Gotharda.

50 ct.

W. F. SEVERA, CEDAR RAPIDS, IOWA.

Kodol Dyspepsia Cure

Digests what you eat.

It artificially digests the food and aids Nature in strengthening and reconstructing the exhausted digestive organs. It is the latest discovered digestant and tonic. No other preparation can approach it in efficiency. It instantly relieves and permanently cures Dyspepsia, Indigestion, Heartburn, Flatulence, Sour Stomach, Nausea, Sick Headache, Gastralgia, Cramps and all other results of imperfect digestion.

Price 50c. and $1. Large size contains 2½ times small size. Book all about dyspepsia mailed free

Prepared by E. C. DeWITT & CO., Chicago.

Slovo

k těm, jež trpí chronickými dlouho trvajícími nemocmi

Upozorňujeme naše čtenáře na dr. Badger v Toledo, Ohio, jehož oznámku přinášeli jsme v posledních létech v tomto listě. Tento lékař má tu nejširší praxi lékařskou ve Spoj. Státech, jednu z nejkrásnějších lékařských síní na světě zaměstnávaje celý sbor těch nejlepších lékařů co svých asistentů, an mu nemožno ku všem případům osobně dohlednouti.

On sám připravuje léky pro každou osobu a každý případ. Jeho laboratoř zásobena jest všemi lečivými bylinami, jaké věda dosud objevila. A z nich připravuje léky nemocným. Žádný lék nejde z jeho ústavu, jež nim samým není připraven. Léky jeho jsou toliko jemu známý a užíváním jich tisíce nemocných děkuje dnes svůj život, jsouce již opuštěni ode všech lékařů privatních i nemocničních. Dr. Badger leží pouze zastaralé nemoce chronické. Nevyléčitelné choroby nelečí. On jest lékař v každém ohledu počestný a nikdy ještě nepřijal pacienta shledav, že jest schopně léčen domácím lékařem. On hodlá pomoci hlavně těm, jimž lékaři pomoci nedovedou. Ti nechť mu dopíšou a udají mu svou chorobu. Čtěte pozorně jeho oblášky na jiném místě a shledáte, že na tisíce nemocných vyléčil a dosvědčení, jíž v tisících chová ve své úřadovně budou poslány vytisknuté na požádání. Kdo jste nemocen chorobou chronickou dopište mu a bude vám bezplatně poradeno.

Dr. L. A. Badger
Toledo, Ohio.

Uroda mluví.

Přijeďte a prohlédněte si úrodu obilí travin, zelenin a ovoce v zakládajícíse

české osadě

v okresu Polk, Mo.

Naprosto zdravé podnebí, úrodná půda, dobré trhy, sdostatek dříví a vody. Pozemky všeho druhu od 1½ do 10 mil od dráhy a okresního města, od $5 do $30 akr. Snížené jízdné na drahách. Pište, jaký pozemek si přejete. Bližší obratem pošty sdělí

J. Em. KROUPA
Bolivar, Polk Co., Mo.

PATENTS GUARANTEED

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense. Patents taken out through us receive *special notice*, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(*Patent Attorneys.*)
Evans Building, WASHINGTON, D. C.